

Pääasiallisen toiminnan luokituksen menetelmäseloste työssäkäyntitilastossa

Työssäkäyntitilaston tiedot väestön pääasiallisesta toiminnasta tuotetaan kaikille Suomessa vuoden lopussa vakinaisesti asuville henkilöille. Tilaston lähdeaineistoina käytetään hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaaineistoja. Tilaston laatu onkin siten suoraan riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Yhteensä työssäkäyntitilaston pääasiallisen toiminnan päättelyssä käytetään noin 10 eri rekisterin tai tietoaaineiston tietoja.

Keskeisimpiä näistä ovat:

- Väestötietojärjestelmä (DVV)
- tulorekisteri
- veroaineisto
- työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnhakijarekisteri
- Kelan ja Eläketurvakeskuksen eläkerekisterit
- eri opiskelijarekisterit
- pääesikunnan varusmiesrekisteri

Keskeistä tilaston tuotannossa on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät ovat niin hyvät, että eri tietojen yhdisteleminen on mahdollista. Rekisterit voivat sisältää päällekkäistä tietoa, osin myös ristiriitaista tietoa. Olennaista on, että rekisterit täydentävät toisiaan.

Väestön pääasiallisen toiminta tuotetaan rekisteriestimointimenetelmällä, jossa käyttämällä hyväksi samanaikaisesti useita rekisteriaineistoja määritellään jokaiselle henkilölle pääasiallisen toiminnan luokka. Vaikka henkilö täyttäisi useamman eri pääasiallisen toiminnan luokan kriteerit, hän voi kuulua niistä vain yhteen. Päättelyjärjestys ratkaisee sen, mihin luokkaan henkilö kuuluu. Henkilöt sijoitetaan pääasiallisen toiminnan luokkiin määrättyssä järjestyksessä. Kukin henkilö sijoitetaan päättelyn edetessä ensimmäiseen mahdolliseen luokkaan, jonka kriteerit hän täyttää.

Väestön pääasiallisen toiminnan päättely

Pääasiallisen toiminnan päättely alkaa 0–14-vuotiaista, jotka päätellään henkilön iän perusteella 0–14-vuotiaiden luokkaan. Tämän jälkeen kaikki yli 74-vuotiaat päätellään eläkeläisiksi.

Seuraavaksi päätellään työttömiksi kaikki 17–64-vuotiaat henkilöt, jotka ovat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisterin mukaan työttömiä vuoden lopussa. Työttömiksi lukeutuvat sekä TE-toimistoihin rekisteröityneet työttömät työnhakijat että kokoaikaisesti lomautetut.

Varusmiehet- ja siviilipalvelusmiehet päätellään työttömien jälkeen. Tähän ryhmään kuuluvat henkilöt, jotka ovat suorittamassa varusmiespalvelustaan tai siviilipalvelustaan vuoden viimeisellä viikolla.

Seuraavaksi päätellään työlliset, joita ovat kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä (palkansaajina tai yrittäjinä) eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työnhakijarekisterissä taikka suorittamassa varusmiespalvelusta. Työllisillä yrittäjillä on voimassa oleva yrittäjäeläkevakuutus vuoden viimeisellä viikolla Eläketurvakeskuksen rekisterissä, he ovat saaneet yrittäjätuloja yli tietyn yrittäjätulorajan (1 133 euroa vuonna 2021) tai saaneet starttirahaa yritystoimintaansa vuoden loppuun

mennessä. Työllisillä palkansaajilla on työeläkevakuutus ja palkanmaksujakso voimassa tulorekisterissä vuoden viimeisellä viikolla ja heillä on palkkatuloja kyseiseltä vuodelta tai he työskentelevät palkkatuetussa työssä vuoden viimeisellä viikolla.

Opiskelijat ja koululaiset päätellään työllisten jälkeen. Opiskelijoita ja koululaisia ovat kaikki iältään 15-vuotiaat, 9.- ja 10.-luokkalaiset, tutkintoa Suomessa suorittavat, työvoimakoulutuksessa olevat sekä opintotukea saavat henkilöt. Tutkintoa Suomessa suorittavat ovat opiskelijarekisterissä kirjoilla syyslukukaudella tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Työvoimakoulutuksessa olevat ovat olleet vuoden viimeisellä viikolla suorittamassa työvoimakoulutusta. Opintotukea saaneet ovat saaneet opintotukea syyslukukaudella.

Opiskelijoiden ja koululaisten jälkeen päätellään eläkeläiset. Eläkeläiseksi päätellään henkilöt, joilla on voimassa oleva eläke (pois lukien perhe-eläke) vuoden viimeisellä viikolla tai he ovat vuoden aikana saaneet eläkettä yli tietyn elinkustannusindeksiin perustuvan eläketulorajan (740 euroa vuonna 2021).

Ennen muiden työvoiman ulkopuolella olevien päättelyä päätellään vielä palkansaajia tulojen perusteella. Työllisiksi päätellään ne henkilöt, jotka eivät ole luokittuneet aiemmin pääteltyihin ryhmiin, ja joiden palkkatulot ylittävät vuosittain nousevan palkkarajan (9 864 euroa vuonna 2021).

Muiden työvoiman ulkopuolisten ryhmä koostuu niistä henkilöistä, jotka eivät luokittuneet mihinkään muihin pääasiallisen toiminnan luokkiin.

Väestön pääasiallisen toiminnan päättelyn ehdot 2021

Pääasiallisen toiminnan päättelyn ehto	Pääasiallisen toiminnan luokka	Lukumäärä
Alle 15-vuotias	0–14-vuotiaat	852 000
Yli 74-vuotias	Eläkeläiset	576 000
Työttömät työnhakijat (TEM)	Työttömät	271 000
Varusmies- tai siviilipalveluksessa olevat (Pääesikunta/ELY-keskus)	Varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet	7 000
YEL/MYEL-vakuutetut yrittäjät (ETK)	Työlliset	227 000
Yrittäjätuloa saavat (veroaineisto)	Työlliset	15 000
Starttirahaa saavat (TEM)	Työlliset	1 000
TYEL-vakuutetut palkansaajat (tulorekisteri ja veroaineisto)	Työlliset	2 071 000

Palkkatuetussa työssä olevat (TEM)	Työlliset	600
Syyslukukaudella kirjoilla olevat opiskelijat (opiskelijarekisteri)	Opiskelijat ja koululaiset	401 000
Kaikki 15-vuotiaat	Opiskelijat ja koululaiset	1 000
Työvoimakoulutuksessa olevat (TEM)	Opiskelijat ja koululaiset	10 000
Opintotukea saavat (opintotukirekisteri)	Opiskelijat ja koululaiset	10 000
Eläkettä saavat (ETK)	Eläkeläiset	858 000
Eläketuloa saavat (veroaineisto)	Eläkeläiset	11 000
Palkkatuloa vuoden aikana saaneet	Työlliset	62 000
Loput päätellään muiksi työvoiman ulkopuolella oleviksi	Muut työvoiman ulkopuolella olevat	174 000
Yhteensä		5 548 000